

Možnosti rozvíjania finančnej gramotnosti u detí predškolského veku

Aneta Chlebničánová
Aneta Jarešová

2018

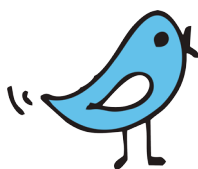
Možnosti rozvíjania finančnej gramotnosti u detí predškolského veku

Aneta Chlebničanová
Aneta Jarešová

2018

NADÁCIA PRE SLOVENSKA

CHILDREN OF SLOVAKIA FOUNDATION

Možnosti rozvíjania finančnej gramotnosti u detí predškolského veku

Autorky: Aneta Chlebničánová, Aneta Jarešová

Jazyková korektúra: Katarína Azorová

Grafika: Rastislav Očenáš

Prvé vydanie, 2018

Nadácia pre deti Slovenska

Heydukova 3, 811 08 Bratislava

tel.: 02/ 5263 6471, e-mail: nds@nds.sk

www.nds.sk, www.poznaj.sk

ISBN 978 - 80 - 89403 - 14 - 1

Publikácia je súčasťou projektu Poznaj svoje peniaze. Partnerom projektu je Nadácia Slovenskej sporiteľne.

NADÁCIA
Slovenskej sporiteľne

poznaj svoje peniaze

OBSAH

Úvod

1. Súčasný poňatie a význam predprimárneho vzdelávania na Slovensku
2. Rámcový plán týždenného tematického projektu
3. Návrh týždenného tematického projektu výučby v MŠ
4. Rozprávka o Euráckom kráľovstve
5. Odporúčania pre prax

Záver

Literatúra

Úvod

Poznaj svoje peniaze je vzdelávací program, ktorý Nadácia pre deti Slovenska spolu s partnermi rozvíja už od roku 2001. Sme hrdí na to, že sme začali s tvorbou a aplikáciou sociálno-finančných programov pred sedemnástimi rokmi. V čase, kedy systematická a cielene rozvíjaná finančná gramotnosť u detí, žiakov, študentov, či dospelých nepatrila na Slovensku medzi priority. V súčasnosti je už súčasťou edukačného procesu na základných a stredných školách. Nadácia pre deti Slovenska sa snaží vzdelávať a podporovať pedagógov, ktorí chcú zmysluplne pracovať so vzdelávacím obsahom sociálnej a finančnej gramotnosti.

Určite mnohí z nás sme si už položili otázku, kedy je vhodné začať sprostredkovať túto tému deťom. Väčšina psychológov odporúča venovať pozornosť téme peňazí vo výchove a vzdelávaní detí už od útleho detstva, kedy deti začínajú vnímať peniaze. Samozrejme nie je potrebné im podrobne vysvetľovať ako funguje celý finančný systém, ale v prvom rade upriamime ich pozornosť a zameriame naše úsilie predovšetkým na pochopenie zmyslu peňazí pre samotný život človeka a v nie poslednom rade na ich vytvorenie správneho vzťahu k financiám. Sme deň čo deň súčasťou kolobehu peňazí – prijímame ich a vydávame, zhromažďujeme ich a vymieňame. Tento kolobeh sa stáročia opakuje a peniaze sa stali neodmysliteľnou súčasťou ľudského života. Preto považujem aj v tejto súvislosti za nevyhnutné už od útleho veku detí im primeraným a pútavým spôsobom sprostredkovať informácie o ich poslaní, význame, pôvode, funkcii, vzhľade, spôsobe získavania, atď. (Jarešová, 2011)

Predškolské vzdelávanie je prvým stupňom vzdelávania v školskom systéme, uvedomujeme si jeho nesmierne dôležitý význam a poslanie, ako aj jeho presahy na ďalšie vzdelávanie a kvalitu života človeka, rozhodli sme sa spojiť sily a v spolupráci s vybranou

materskou školou vo Zvolene a Pedagogickou fakultou Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici (konkrétne Katedrou elementárnej a predškolskej pedagogiky), aby sme vytvorili metodickú príručku, ktorá poslúži ako návod na uchopenie problematiky rozvíjania finančnej gramotnosti u detí predškolského veku v podmienkach predprimárnej edukácie.

Predkladaný metodický materiál súvisí s úspešne zrealizovaným a overeným integrovaným edukačným projektom s vybranou cieľovou skupinou detí predškolského veku v podmienkach predprimárnej edukácie, ktorého cieľom bolo oboznámiť deti s tak fascinujúcou témou ako sú peniaze a ich význam pre ľudský život. Zároveň si uvedomujeme, že svet detí je pestrejší, širší a hlbší ako sú predpísané učebné obsahy a deti nám ukázali, že ich vnímanie a prežívanie prirodzene kopíruje reálny svet a oni sú jeho súčasťou. A keďže peniaze sú neodmysliteľnou súčasťou ľudského života, považujeme za dôležité venovať tejto téme patričnú pozornosť už od útleho veku dieťaťa a primeraným a pútavým spôsobom im ju sprostredkovať.

Budeme veľmi radi, ak bude pre vás tento metodický materiál podporným a inšpiratívnym zdrojom pre potreby vašej pedagogickej praxe. Zároveň konštatujeme, že predkladaný metodický materiál má rámcový charakter a pripúšťame jeho modifikáciu, preto radi privítame vaše názory, postrehy, námety, odporúčania, ako aj spätnú väzbu na adrese: aneta@nds.sk.

1. Súčasné poňatie a význam predprimárneho vzdelávania na Slovensku

Súčasné trendy v oblasti predprimárneho vzdelávania preferujú a očakávajú od učiteľov predprimárneho vzdelávania uplatňovanie osobnostne orientovaného modelu predškolskej edukácie, ktorý je založený na nedirektívnom a pomáhajúcom vzťahu zo strany učiteľa smerom k dieťaťu. Práve osobnostne orientované zameranie materských škôl sa stalo podľa Opravilovej (2016) hlavným nástrojom vnútornej premeny dnešných materských škôl. Takto orientovaný prístup za základnú hybnú silu v rozvoji osobnosti dieťaťa považuje jeho vnútorné motívy, ktoré sa rozvíjajú pomocou ústretového, spolupracujúceho a nedirektívneho pôsobenia a materskú školu za akýsi prirodzený most, ktorý slúži na prechod od nezáväzného detstva k systematickému vzdelávaniu.

Je všeobecne známe, že v rannom a predškolskom veku sa vytvárajú základy pre celý život človeka, a preto niet pochyb, že okrem iných stupňov vzdelávania ani predprimárny stupeň nie je výnimkou a v našich životoch zohráva dôležitú úlohu. Dokonca predprimárne vzdelávanie môžeme pokladať za kľúčový, za akýsi odrazový mostík pre ďalšie stupne vzdelávania, pretože ide o vytváranie základov, na ktorých potom ostatné stupne vzdelávania ďalej budujú a pretvárajú osobnosť dieťaťa prostredníctvom neustále prebiehajúceho edukačného procesu v prospech celostného vývinu jeho osobnosti. Preto je nesmierne dôležité, aby sme dieťaťu aj v predškolskom období poskytovali podporné a rozvíjajúce činnosti a vytvorili priestor, kde by mohlo naplniť svoje rozvojové predpoklady (Opravilová, 2001). Podľa Kosovej (2007) ide o taký prístup zo strany učiteľa, kedy dáva dieťaťu dostatok priestoru pre vlastnú aktivitu, príležitosti na samostatné rozhodovanie sa, tvorivo sa prejavovať, vyjadrovať svoje názory, učiť sa rešpektovať druhých, ale zároveň byť rešpektovaný, učiť sa úcte, vedieť v prípade potreby poradiť, či pomôcť druhému a pod.

Učiteľ uplatňujúci takýto prístup v edukácii je schopný rešpektovať detskú fantáziu a primerane na ňu reagovať, ako aj podporovať detskú predstavivosť, nenásilne vstupovať do detských hier a veku primerane ponúknuť dieťaťu interpretáciu reality. Nevyhnutnou súčasťou pre úspešnú realizáciu takého modelu edukácie je podľa uvedenej autorky tiež vytváranie bezpečnej a neohrozujúcej klímy v triede, ako aj primerane podnetné a pripravené edukačné prostredie pre aktívne učenie sa detí. Tento model však zároveň rešpektuje dominantnú úlohu rodiny v rozvoji dieťaťa v tomto veku a snaží sa o uplatňovanie partnerského vzťahu s rodičmi, víta jej participáciu na edukácii detí v materskej škole. Osobnostne orientovaná materská škola zároveň pripravuje dieťa predškolského veku na počiatočné systematické vzdelávanie.

Podľa Kosovej (2007) má predprimárne vzdelávanie tieto tri základné ciele:

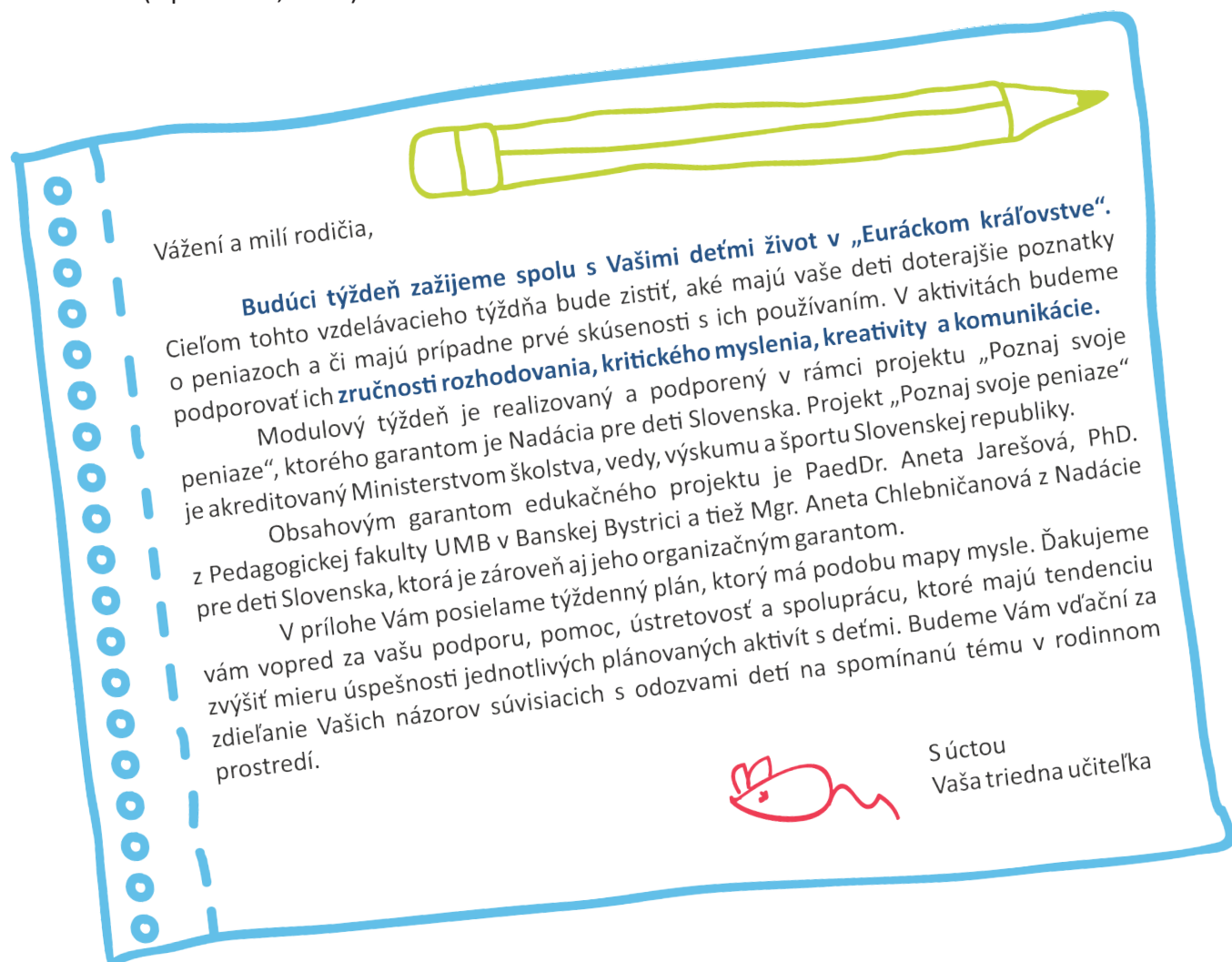
- podporovať celostný rozvoj osobnosti dieťaťa v súlade s jeho individuálnymi možnosťami a schopnosťami
- oboznámiť dieťa so životom v spoločnosti, ako aj naučiť ho žiť s ostatnými
- a nie v poslednom rade pripraviť dieťa na úspešný vstup do základnej školy.

Tieto ciele sú konkretizované v najvyššom kurikulárnom dokumente pre predprimárne vzdelávanie, ktorým je Štátny vzdelávací program pre predprimárne vzdelávanie v materských školách (2016).

Osobnostne orientovaná edukácia spolu s individualizáciou edukačného pôsobenia sa premieta do hry a prirodzeného, nenásilného, situačného a zážitkového učenia, ktoré tvorí základ výchovno-vzdelávacieho pôsobenia v podmienkach predprimárnej edukácie. Pričom premyslený výber aktivít a situácií vytvára podmienky k tomu, aby sa zdanlivo spontánne získané skúsenosti každého dieťaťa postupne vyskladali do logického celku s funkčnými vzťahmi a súvislosťami, ktoré tvoria základ budúceho poznatkového systému. Osobnostná orientácia v edukácii zároveň predpokladá variabilitu obsahu vzdelávania, metód i organizačných foriem. Pričom za kľúčové požiadavky výchovy a vzdelávania orientovaného na dieťa sa považujú samostatnosť a tvorivosť, ktorých nadobudnutie a uplatňovanie je podporované prirodzeným, podnetným a pripraveným prostredím materskej školy, ako aj jej celková atmosféra. (Opravilová, 2001)

2. Rámcový plán týždenného tematického projektu

V rámci komunikácie odporúčame pred začatím týždenného tematického celku poslať rodičom list, ktorý ich informuje o tom, čo bude ich dieťa budúci týždeň vo svojej triede zažívať. Je zmysluplné, keď to čo dieťa zažíva, môže zdieľať so svojimi rodičmi, prinášať nové návrhy alebo doplnenia v rámci hier, rozhovorov alebo aj aktivít.

3. Návrh týždenného tematického projektu výučby v MŠ

Predkladaný edukačný projekt obsahuje pre deti zaujímavé a príťažlivé činnosti, do ktorých je veľký predpoklad, že sa bude dieťa aktívne zapájať, a tak sa stanú vhodnou cestou k zážitku a následne k získaniu nových vedomostí aj schopností detí.

Predkladáme vám rozpracovaný návrh týždenného integrovaného edukačného projektu s názvom „Eurácke kráľovstvo“. S využitím zážitkových metód, ako sú: brainstorming, imitácia, riešenie problémovej úlohy, atď. sme rozpracovali charakteristiku témy, uvádzame zastúpenie edukačných podoblastí, edukačné ciele, odporúčané časové obdobie vhodné na realizáciu edukačného projektu, predpokladané činnosti detí, dominantné produkty detí, ako aj pomôcky potrebné na jeho realizáciu, možnosti spolupráce s inými ľuďmi, príp. organizáciami, ktoré budú zaangażované do realizácie predkladaného projektu, spätnú väzbu a spôsoby diagnostikovania a hodnotenia detí, ako prehľad jednotlivých vzdelávacích aktivít a učebných situácií, ktoré sú ich súčasťou. Edukačný projekt je navrhnutý pre vekovo homogénnu skupinu 5 až 6 ročných detí. Tematicky je zameraný na tému financií a celková realizácia týždenného edukačného projektu je navrhovaná na jeden týždeň, ale ak deti prejavia zvýšený záujem o danú tému, odporúčame sa jej venovať aj dlhší čas. Problematika rozvíjania finančnej gramotnosti z hľadiska obsahu vzdelávania u detí predškolského veku spadá v rámci prierezových tém pod rozvoj gramotnosti vo všeobecnosti.

Názov projektu: „Eurácke kráľovstvo“

Charakteristika témy:

Tematický projekt „Eurácke kráľovstvo“ je zameraný na rozvoj všetkých oblastí osobnosti dieťaťa, a to sociálno-emocionálnej, perceptuálno-motorickej i kognitívnej. Daná téma je charakteristická aktívnosťou detí v procese výučby, ich tvorivosťou, dynamickosťou a podnetnosťou k budovaniu pozitívneho vzťahu k financiám. Projekt je

orientovaný na prehĺbenie poznatkov detí o svete, v ktorom žijú, a ktorého súčasťou sú peniaze.

Prináša deťom nielen nové zážitky, ale i vedomosti a zručnosti, ktoré nadobúda, upevňuje a tiež si zdokonaľuje prostredníctvom cielene naprojektovaných vzdelávacích aktivít.

Projekt je zameraný:

- na rozvíjanie jazykových a komunikačných kompetencií
- na vytváranie pozitívneho vzťahu dieťaťa k poznávaniu okolitého sveta
- na rozvoj personálnych a sociálnych kompetencií
- na uvedomenie si dôležitosti vzdelávania pre človeka a vytváranie pozitívneho vzťahu k celkovému učeniu.

Edukačné oblasti:

Projekt zastrešuje väčšinu oblastí rozvoja dieťaťa. Okrem jazykovej a komunikačnej oblasti aj matematickú, spoločenskú, pracovnú a tiež umeleckú. Tieto oblasti rozvíjania u detí sú zahrnuté a spomínané v inovovanom Štátnom vzdelávacom programe pre predprimárne vzdelávanie v materských školách, a to konkrétne vo vzdelávacích oblastiach: Jazyk a komunikácia, Matematika a práca s informáciami, Človek a spoločnosť, Človek a svet práce, Umenie a kultúra. Tieto vzdelávacie oblasti sú ďalej štruktúrované do podoblastí, ktoré vyjadrujú svojbytnú logiku každej z nich. Dominantnými pre tento projekt sú oblasti: Jazyk a komunikácia (podoblasť: Hovorená reč), Matematika a práca s informáciami (podoblasť: Čísla a vzťahy, Logika, Práca s informáciami), Človek a spoločnosť (v rámci časti Prosociálna výchova, podoblasť: prosociálne správanie), Človek a svet práce (podoblasť: Materiály a ich vlastnosti, Uživateľské zručnosti, Remeslá a profesie), Umenie a kultúra (v rámci Hudobnej výchovy, podoblasť: Vokálne činnosti, Inštrumentálne činnosti, Hudobno-pohybové činnosti, v rámci Výtvarnej výchovy, podoblasť: Výtvarné činnosti s tvarom v priestore, Výtvarné činnosti s tvarom na ploche, Výtvarné činnosti s farbou, Spontánny výtvarný prejav).

ČO UŽ VIEME
O PENIAZOCH?

Edukačná aktivita 1
O EURÁCKOM
KRÁĽOVSTVE

POZNÁVAME
MINCE
POD LUPOU

KDE VŠADE
SÚ
PENIAZE?

TRIEDIME
A VYRÁBAME
PENIAZE

TEŠÍME SA
SPOLU!

AKO
POMÁHAŤ?

POMÁHAŤ
JE DOBRÉ

ČO UŽ VŠETKO
O PENIAZOCH
VIEM?

PRÍSLOVIA
O PENIAZOCH

VYROBME SI
POKLADNIČKU

ČO SI KÚPIM
ZA UŠETRENÉ
PENIAZE?

EURÁCKE K

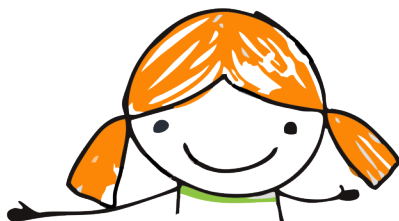

Edukačné ciele: Jednotlivé učebné ciele v projekte sú vyjadrené a napísané v pozorovateľných a hodnotiteľných výkonoch. Vychádzajú z výchovno-vzdelávacích cieľov ŠVP a sú konštruované ako poznatky (pojmy, fakty), ktoré sa rôznymi činnosťami, aktivitami a operáciami stávajú vedomosťami a tie sa pretvárajú na zručnosti, postoje a hodnoty.

Časové obdobie realizácie: 1 týždeň (5 dní)

Predpokladané činnosti detí:

Konkrétne činnosti a príležitosti	Čomu sa deti prostredníctvom činnosti naučia
„Eurácke kráľovstvo“ – cyklické čítanie príbehu o Euráckom kráľovstve, identifikovanie hlavných postáv, prerazprávanie obsahu	<ul style="list-style-type: none"> • prerazprávať príbeh vlastnými slovami, identifikovať hlavné postavy • udržať pozornosť pri počúvaní príbehu
Poznávame mince pod lupou – pozorovanie detailov a identifikácia hlavných znakov	<ul style="list-style-type: none"> • vie narábať s lupou • popísať hlavné znaky pozorovaného objektu
Triedime a vyrábame peniaze – triedenie a priradovanie, odtlačanie a výroba produktu	 <ul style="list-style-type: none"> • pozná princíp triedenia • vie priradiť príslušné číslo k počtu predmetov • dokáže odtlačiť predmet do predloženej hmoty • pozná postup výroby, vie podľa slovných inštrukcií vyrobiť daný produkt
Čím by som chcel byť, keď budem dospelý – rozhovor, interpretácia vlastných predstáv	<ul style="list-style-type: none"> • vie konkretizovať a interpretovať svoje predstavy
Na čo slúžia povolania a čím sú zaujímavé? – rozhovor o prospešnosti jednotlivých povolání	<ul style="list-style-type: none"> • vie odôvodniť význam a prospešnosť jednotlivých povolání
Výroba peňaženky – výroba produktu, praktická činnosť	<ul style="list-style-type: none"> • pozná postup výroby, vie podľa slovných inštrukcií vyrobiť daný produkt a uplatniť konkrétny algoritmus pracovného postupu
Hra na obchod – imitácia činností, zapájanie predstavivosti	<ul style="list-style-type: none"> • vie spolupracovať s ostatnými členmi v skupine • vie uplatňovať svoju fantáziu aj predstavivosť
Nakupujeme ... - imitácia činností, zapájanie predstavivosti	<ul style="list-style-type: none"> • vie napodobniť konkrétny druh činnosti • vie spolupracovať s ostatnými členmi v skupine • vie uplatniť argumentačné schopnosti
Hry na sporenie – sumarizácia spôsobov, akými spôsobmi sa dajú peniaze šetriť, hľadanie dôvodov pre a proti	<ul style="list-style-type: none"> • vie uplatniť argumentačné schopnosti • vie si obhájiť svoj názor
Vyrobme si pokladničku – výroba produktu, praktická činnosť	<ul style="list-style-type: none"> • pozná postup výroby, vie podľa slovných inštrukcií vyrobiť daný produkt a uplatniť konkrétny algoritmus pracovného postupu
Dziny, dziny, dziny ... – hudobno- pohybová hra, tvorenie vlastnej melódie aj hudobného doprovodu	<ul style="list-style-type: none"> • vie vymyslieť vlastnú melódiu piesne a tiež primeraný doprovod ku nej na konkrétnom hudobnom nástroji • vie uplatniť vlastnú fantáziu
Čo už všetko o peniazoch viem – rozhovor, sumarizovanie poznatkov	<ul style="list-style-type: none"> • vie zosumarizovať svoje poznatky vo vzťahu k vybranej téme
Pomáhať je dobré – prerazprávanie vlastných skúseností detí a tvorba návrhov	<ul style="list-style-type: none"> • vie navrhnúť rôzne spôsoby riešenia daného problému • vie uplatniť vlastnú fantáziu

Pomôcky a spolupráca s inými subjektami:

Je na zväžení každej učiteľky MŠ, koho uzná za vhodného zaangažovať do realizácie predkladaného projektu. Na realizáciu jednotlivých aktivít bude potrebné mať k dispozícii farebné ceruzky, výkresy, plastelínu, drobné mince aj papierové peniaze, lupy, materiál vhodný na výrobu peňaženky, hlinené prasiatko, štetce, temperové farby, nádoby na vodu, obrusy, text rozprávky, vyrobenú maketu bankomatu (viď. foto).

Spätná väzba a spôsoby diagnostikovania a hodnotenia detí:

Pozorovanie dieťaťa a triedy ako sociálnej skupiny, rozhovory s dieťaťom, alebo so skupinou detí, skúšky pracovných zručností a pohotovosti pri práci s rôznym materiálom a technickými prostriedkami, grafické vyjadrenie dieťaťa, skúšky telovýchovných a pohybových zručností, skúšky verbálnych výpovedí dieťaťa s analytickým zámerom, sebahodnotenie, vzájomné hodnotenie sa detí a hodnotenie zo strany učiteľky. Samotné hodnotenie prebieha v rámci tematického projektu priebežne počas jednotlivých činností. V ich priebehu sú deti prostredníctvom slovného hodnotenia povzbudzované a ocenené. Neorientujeme sa na chyby, ale oceňujeme snahu detí, ich aktívnosť, spoluprácu a záujem o jednotlivé činnosti. V rámci projektu uplatňujeme aj záverečné hodnotenie prostredníctvom komunikatívneho hodnotiaceho kruhu, v ktorom dávame priestor i pre vlastné hodnotiace činnosti dieťaťa, čiže i pre sebahodnotenie dieťaťa a vyjadrenie jeho stanoviska k jednotlivým činnostiam, ktorými si prešlo počas dňa. Samotnú spätnú väzbu dostávame aj počas rozhovoru s deťmi (cieleného i spontánneho), ako aj prostredníctvom kresby, pracovných listov a pod.

Prehľad vzdelávacích aktivít v integrovanom tematickom projekte:

1. O Euráckom kráľovstve
2. Odkiaľ sa k nám prikotúľajú
3. Kde sa všade odkotúľajú
4. Môžu u nás aj ostať, budeme ich potrebovať
5. Vieme s nimi pomáhať

Integrovaný tematický projekt overovaný v materskej škole: *MŠ Imatra, Zvolen*

Riaditeľka MŠ: *Mgr. Mária Šáľková*

Učiteľka: *Mgr. Zuzana Repková*

Metodička Nadácie pre deti Slovenska: *Mgr. Aneta Chlebničanová*

Obsahový garant edukačného projektu z PF UMB v Banskej Bystrici: *PaedDr. Aneta Jarešová, PhD.*

Zámer:

Zisťovanie prekonceptov u 5 – 6 ročných detí v oblasti poznania financií.

Cieľová skupina: 5 - 6 ročné deti

Ciele sociálno–emocionálneho rozvoja:

Uplatňovať schopnosť analyticko – syntetického myslenia, rozvíjať schopnosť spolupracovať, rozdeliť sa, obdarovať niekoho iného, pomôcť inému, vedieť vyjadriť elementárne hodnotiace postoje k správaniu iných, priateľným spôsobom obhajovať vlastný názor.

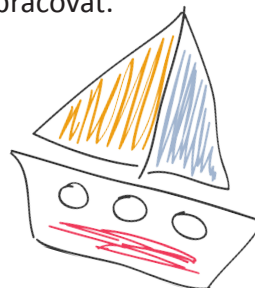
Ciele perceptuálno–motorického rozvoja:

Rozvíjať a uplatňovať zručnosti a praktickú tvorivosť pri vytváraní produktov z rôznych materiálov prostredníctvom využitia rôznych pracovných a výtvarných techník.

Ciele kognitívnej oblasti:

Poznať, slovne opísať a stvárniť rozmanité ľudské činnosti, poznať, rozlíšiť a priradiť euromince k jednotlivým číslam, určiť rovnaké alebo rozdielne množstvo prvkov v skupine (mince), poznať a v hrách napodobniť rôzne povolania, riešiť interaktívne úlohy v detských edukačných programoch.

Integrovanému tematickému projektu predchádza sprostredkovanie informačného listu pre rodičov, kde im bude oznámená téma týždňa, hlavné ciele a činnosti, na ktorých budú deti priebežne pracovať.

1. deň: Názov vzdelávacej aktivity: *O Euráckom kráľovstve*

Čas	Učebné situácie naviazané na VA	Učebné požiadavky (špecifické ciele)	Sada učebných úloh	Priebeh vzdelávacej aktivity (metódy a organizácia)
6.30 – 8:15	Hry a hrové činnosti US 1: Čo už vieme o peniazoch	Dieťa vie vyjadriť svoj názor a interpretovať svoje skúsenosti.	Povedz, čo všetko vieš o peniazoch a aké máš s nimi skúsenosti.	Motivačná fáza: Čítanie rozprávky o Euráckom kráľovstve, rozhovor o rozprávke, jej postavách. Brainstorming (vstupné zisťovanie skúseností, poznatkov detí v oblasti peňazí (financii). Metódy: rozhovor, brainstorming
8:15 – 9:00	Ranný kruh, pohybové a relaxačné cvičenia, činnosti zabezpečujúce správnu životosprávu.			
9:00 – 10:00	US 2: Poznávame mince pod lupou US 3: Triedime a vyrábame peniaze	Dieťa pozná tri vybrané euromince a niektoré ich znaky.	Pozoruj mincu pod lupou a povedz, čo všetko na nej vidíš. Tried' a priraduj jednotlivé mince k číslam. Odtlačaj mince do hlíny a pozoruj ich odtlačok. Pozoruj predložené originálne peniaze a potom si ich nakresli.	Metódy: pozorovanie, porovnávanie, priradovanie, zoradovanie podľa logickej postupnosti, praktickej činnosti
10:00 – 12:00	Príprava na pobyt vonku, činnosti zabezpečujúce správnu životosprávu. Pobyt vonku: Vychádzka do mesta, hľadanie budov – kde sa všade nachádzajú peniaze (pošta, banky, obchody), pozorovanie, rozhovor, fotografovanie budov.			
15:00 – 16:00	Výber činností podľa záujmu detí – dokončenie výtvarných činností.			
				
Analýza realizácie edukačného projektu:				
Poznámky: čítanie rozprávky, hľadanie postáv, rozhovor – aké ja mám skúsenosti s peniazmi, ako sa volajú peniaze v našej krajine, triedenie peňazí – priradovanie čísla, výtvarné činnosti – maľovanie peňazí, vychádzka do mesta, hľadanie budov – kde sa všade nachádzajú peniaze (pošta, banky, obchody, ...) – fotografovanie.				

2. deň: Názov vzdelávacej aktivity: *Odkiaľ sa k nám prikotúľajú?*

Čas	Učebné situácie naviazané na VA	Učebné požiadavky (špecifické ciele)	Sada učebných úloh	Priebeh vzdelávacej aktivity (metódy a organizácia)
6.30 – 8:15	Hry a hrové činnosti US 1: Čím by som chcel byť, keď budem dospelý	Dieťa vie vyjadriť svoj názor a interpretovať svoje skúsenosti.	Napodobní povolanie, ktoré by si chcel ako dospelý vykonávať.	Motivačná fáza: Čítanie rozprávky o živote v Euráckom kráľovstve, rozhovor o rozprávke a o živote postáv. Ako sa k nám dostanú peniaze? Metódy: rozhovor
8:15 – 9:00	Ranný kruh, pohybové a relaxačné cvičenia, činnosti zabezpečujúce správnu životosprávu.			
9:00 – 10:00	 US 2: Na čo slúžia povolania a čím sú zaujímavé? US 3: Výroba peňaženky	Dieťa má prehľad o rôznych povolaniach a vie, že peniaze sú odmena za vykonanú prácu. Dieťa pozná praktické využitie peňaženky a vie si ju aj vyrobiť pomocou návodu.	Vysvetli, v čom je povolanie, ktoré by si chcel v dospelosti vykonávať dôležité a čím je zaujímavé. Vyrobní takú peňaženku, aká sa ti páči a zároveň ti bude slúžiť na odkladanie nasporených peňazí.	Povolania – stavbár/ka (postavia stavbu užitočnú pre ľudí), módný návrhár/ka (navrhne šaty pre deti v škôlke), kuchár/ka (pripraví deťom desiatu), lekár/ka (spraví vyšetrenia a lekársku správu). Ako ocenenie za vykonanú prácu v povolani dostanú „papierové peniaze.“ Rozhovor o tom, kde si ľudia odkladajú peniaze, výroba peňaženky.
10:00 – 12:00	Príprava na pobyt vonku, činnosti zabezpečujúce správnu životosprávu. Pobyt vonku: Vychádzka do mesta, spoznávanie rôznych povolani v okolí MŠ – fotografovanie. Rozhovor s ľuďmi, ktorých stretnú „aké povolanie vykonávajú, vykonávali.“			
15:00 – 16:00	Výber činností podľa záujmu detí – dokončenie výroby peňaženky.			
Analýza realizácie edukačného projektu:				
Poznámky: Ako sa k nám dostanú peniaze, odkiaľ prichádzajú? Ako ľudia zarábajú peniaze? Zahráme sa na zamestnania – možnosť výberu pre deti.				

3. deň: Názov vzdelávacej aktivity: *Kde sa všade odkotúľajú?*

Čas	Učebné situácie naviazané na VA	Učebné požiadavky (špecifické ciele)	Sada učebných úloh	Priebeh vzdelávacej aktivity (metódy a organizácia)
6.30 – 8:15	Hry a hrové činnosti US 1: Hra na obchod	Dieťa vie vyjadriť svoj názor a interpretovať svoje skúsenosti.	Napodobni, ako zvyknete nakupovať s rodičmi v obchode a povedz, čo tam najčastejšie nakupujete. Napodobni aj predavača/predavačku v obchode.	Motivačná fáza: Čítanie rozprávky o živote v Euráckom kráľovstve, rozhovor o rozprávke a o živote postáv. Prečo ľudia nakupujú? Načo všetko ľudia míňajú peniaze okrem nakupovania? Metódy: rozhovor, imitácia
8:15 – 9:00	Ranný kruh, pohybové a relaxačné cvičenia, činnosti zabezpečujúce správnu životosprávu.			
9:00 – 10:00	US 2: Nakupujeme 	Dieťa pozná, že peniaze sú platičom. Ľudia kupujú produkty potrebné pre svoj život. Niekedy kupujú aj veci nepotrebné, vtedy hovoríme, že „vyhadzujeme peniaze von oknom“. Dieťa pozná praktické využitie peňaženky a vie si ju aj vyrobiť pomocou návodu.	Vysvetli, prečo ľudia potrebujú nakupovať. Nakúp v našom „škólkárskom obchode“ všetko, čo by si potreboval na prípravu chutných raňajok pre tvoju rodinu.	Deti dostanú napr. 5€ a ich úlohou je nakúpiť pre svoju rodinu na raňajky. Možnosť výberu medzi zdraviu prospešnými a zdraviu neprospešnými potravinami. Alternatíva: Deti majú vybrať 5 vecí, ktoré sú potrebné zaplatiť v domácnosti. Záver: komunikácia v kruhu – odôvodňovanie výberu. Metódy: rozhovor, riešenie problémovej úlohy, ocenenie
10:00 – 12:00	Príprava na pobyt vonku, činnosti zabezpečujúce správnu životosprávu. Pobyt vonku: Vychádzka do obchodu, porovnanie cien, každé dieťa má za úlohu zistiť, koľko stojí jedna zdraviu prospešná potravinová a jedna zdraviu neprospešná potravinová.			
15:00 – 16:00	Výber činností podľa záujmu - urob si svoj obrázkový rozpočet. Čo je pre teba potrebné? Výtvarná technika: koláž			
Analýza realizácie edukačného projektu:				
Poznámky: Kde sa nám môžu peniaze „odkotúľať“ – alebo kde ich vieme míňať – čítanie časti rozprávky, zdieľanie ich skúseností, - načo deti radi míňajú peniaze? Načo míňajú peniaze dospelí? Triedenie – čo je dôležité (zaplatenie bytu, jedlo – cukríky, chlieb, jogurt, mäso, čokoláda...), hra na obchod – čo nakúpiš na desiatu? Koľko peňazí si minul? Odlož si do peňaženky.				

4. deň: Názov vzdelávacej aktivity: *Môžu u nás aj zostať, budeme ich potrebovať.*

Čas	Učebné situácie naviazané na VA	Učebné požiadavky (špecifické ciele)	Sada učebných úloh	Priebeh vzdelávacej aktivity (metódy a organizácia)
6.30 – 8:15	Hry a hrové činnosti US 1: Hry na sporenie	Dieťa vie vyjadriť svoj názor a interpretovať svoje skúsenosti.	Odôvodni, prečo si ľudia sporia peniaze. Povedz, či si ich odkladáš aj ty a akým spôsobom.	Motivačná fáza: Čítanie rozprávky o sporení v Euráckom kráľovstve. Čo to znamená sporiť si peniaze? Ako sa sporiť? Prečo si ľudia sporia peniaze? Kde si ľudia sporia peniaze, kde si deti sporia peniaze (napr. pančúcha, prasiatko, banka). Metódy: rozhovor
8:15 – 9:00	Ranný kruh, pohybové a relaxačné cvičenia, činnosti zabezpečujúce správnu životosprávu.			
9:00 – 10:00	US 2: Vyrobneme si pokladničku US 3: Dziny, dziny, dziny...	Dieťa rozumie, že peniaze si môže aj sporiť. Dieťa vie zreprodukovať spevom aj pohybom vybranú hudobno-pohybovú hru.	Vymaľuj si hlinené prasiatko podľa svojej predstavy. Vymysli melódiu piesne a doprevádzaj ju na hudobnom nástroji. 	Maľovanie hlineného prasiatka na sporenie - výber farieb, miešanie farieb, nanášanie farieb, samoobslužné činnosti pri odkladaní pomôcok po skončení činnosti. Hudobno – pohybová hra – Dziny, dziny, dziny – vymýšľanie melódie na text piesne, vytváranie hudobného sprievodu. Metódy: praktická činnosť, tvorivosť, ocenenie a povzbudenie
10:00 – 12:00	Príprava na pobyt vonku, činnosti zabezpečujúce správnu životosprávu. Pobyt vonku: Pohybové hry, ktoré prezentujú slovenské príslovia o sporení: Babka k babke, budú kapce, Kto šetrí má za tri, čo ušetríš, akoby si našiel.			
15:00 – 16:00	Výber činností podľa záujmu detí. Nakreslíme si návrhy, čo si chceme za ušetrené peniažky kúpiť a darujeme obrázok rodičom.			
Analýza realizácie edukačného projektu:				
Poznámky: Sporenie – môžu u nás zostať budeme ich potrebovať. Čo to znamená sporiť si peniaze? Ako sa sporiť? Prečo si ľudia sporia peniaze? Kde si ľudia sporia peniaze, kde si deti sporia peniaze. (pančúcha, prasiatko, banka...) Maľovanie svojho hlineného prasiatka. Hudobno – pohybová hra – Dziny, dziny, dziny, mám prasiatko z hlíny – vymýšľanie melódie na text piesne, hudobný sprievod. Nakreslíme si, čo si chceme za ušetrené peniažky kúpiť.				

5. deň: Názov vzdelávacej aktivity: *Vieme nimi aj pomáhať.*

Čas	Učebné situácie naviazané na VA	Učebné požiadavky (špecifické ciele)	Sada učebných úloh	Priebeh vzdelávacej aktivity (metódy a organizácia)
6.30 – 8.15	Hry a hrové činnosti US 1: Čo už všetko o peniazoch viem	Dieťa vie vyjadriť svoj názor a interpretovať svoje skúsenosti.	Povedz, čo si si zapamätal z tohto týždňa, čo ťa najviac zaujalo a odôvodni, prečo.	Motivačná fáza: Čítanie záveru rozprávky o živote v Euráckom kráľovstve. Brainstorming (záverečné zisťovanie skúseností, poznatkov detí v oblasti financií). Sada otázok, čom som sa dozvedel, čo som si zapamätal, čo sa mi páčilo... Metódy: rozhovor
8.15 – 9.00	Ranný kruh, pohybové a relaxačné cvičenia, činnosti zabezpečujúce správnu životosprávu.			
9:00 – 10:00	US 2: Pomáhať je dobré	Dieťa rozumie, že peniazmi môžeme aj pomáhať. Ľudia si môžu vybrať komu chcú pomáhať a mali by vedieť prečo chcú pomáhať. (Pomáhať nie je povinnosť, pomoc má prinášať radosť tým, ktorí pomáhajú aj tým, ktorým pomáhame.)	Porozprávaj, ako nám môžu peniaze v živote pomôcť, či uľahčiť nám život. Povedz, či si už aj ty niekomu v živote pomohol a ak áno, akým spôsobom.	Deti dostanú pomôcky, ktoré si môžu vybrať a uplatňovať v činnostiach, ktoré podľa nich pomáhajú iným ľuďom (aj deťom). Metódy: pozorovanie, rozhovor
10:00 – 12:00	Príprava na pobyt vonku, činnosti zabezpečujúce správnu životosprávu, pobyt vonku. Pobyt vonku: Hry znázorňujúce pomoc iným (Pánska stolica – presun raneného, šatka pomocníčka (znehynbenie zranenej končatiny), oslovenie o pomoc dospelého pri prvej pomoci (nácvik opisu udalosti...))			
15:00 – 16:00	Výber činností – Na záver týždňa ako ocenenie za spoluprácu a pomoc pri činnostiach, ktoré boli dobrovoľné – pozbieranie papierov, upratanie dvora, činnosti, ktoré sú navyše a mohli by to mať zaplatení iní ľudia. Za peniaze – (mincáčky) spoločné rozhodnutie, čo si chceme kúpiť pre triedu. Fotoграфovanie podľa záujmu - fotografia pri prasiatku, fotografia v bankovke, s kamarátkou peňaženkou, fotografia s rodičom.			
Analýza realizácie edukačného projektu:				
<p>Poznámky: Vieme nimi pomáhať – naše peniaze môžu poslúžiť na mnoho užitočných vecí. Na záver týždňa ako ocenenie za spoluprácu a pomoc pri činnostiach, ktoré boli dobrovoľné – ako napríklad pozbieranie papierov, upratanie dvora, činnosti, ktoré sú navyše a mohli by to mať zaplatení iní ľudia. Za peniaze – (mincáčky) spoločné rozhodnutie, čo si chceme za ne kúpiť. Spoločný záver – čo som si zapamätal, čo sa mi najviac páčilo v Euráckom kráľovstve – fotografia pri prasiatku, fotografia v bankovke, či s kamarátkou peňaženkou.</p>				

4. Rozprávka o Euráckom kráľovstve

Autorka: *Marta Paligová*

Pre potreby modulového týždňa materskej školy upravila: *Aneta Chlebničánová*

1. deň: Kráľovská galéria

Kde bolo - tam bolo, bolo raz jedno kráľovstvo. Nebolo to však obyčajné kráľovstvo. V tomto kráľovstve bolo všetko živé aj neživé z peňazí. Obyvatelia boli peniaze, zvieratá boli peniaze, príroda, autá, domy, hračky, oblečenie...Proste všetko. Ale ináč sa to kráľovstvo nijako nelíšilo od iných kráľovstiev. Mali v ňom múdreho kráľa, ktorý sa volal Euromil I. a mali v nej múdru kráľovnú, ktorá sa volala Euroka Márnivá a kráľovského šaša Centáčika. V kráľovskej rodine bolo vždy veselo, pretože kráľ s kráľovnou mali osem detí. Boli to jedny dvojčatá a dvoje trojčatá a veľmi sa na seba podobali. Podobali sa na seba tak, že aj sama kráľovná si ich niekedy pomýlila. Kráľ sa bál, že poddaní nebudú jeho kráľovské deti poznať a tak sa rozhodol, že sa bude konať slávnosť, na ktorej predstaví všetky svoje kráľovské deti. Okrem toho zadal kráľ aj kráľovskú úlohu – vytvoriť obrazy kráľovskej rodiny.

Keďže sa tento nápad zapáčil celej kráľovskej rodine, tak sa kráľ rozhodol, že takto predstaví svojmu ľudu aj svojich ministrov a samozrejme dvorného šaša. A tak vznikol oznam a zoznam, ktorý dal kráľ napísať svojim pisárom a vytrubiť svojim trubačom:

*Na známosť sa všetkým dáva,
že táto veľká sláva,
aby sa na celom svete stala známa,
musí byť večným písmom zapísaná.
Ten, kto kráľovskú rodinu najlepšie znázorní,
toho náš kráľ Euromil I. bohatým
kráľovským pokladom odmení.*

Zoznam obrazov

Meno a hodnosť:

*kráľ Euromil I. Bohatý 500 €
kráľovná Euroka Márnivá 200 €*

*dvorná dáma Stovka
ministerka Päťdesiatka
ministerka Dvadsiatka
ministerka Desiatka*

ministerka Päťka

Kráľovské deti:

Dvojčatá: Dvojeurák a Jednoeurák

Trojčatá: 50 centík, 20 centík, 10 centík

*Trojčatá: Päťcentík, Dvojcentík, Jednocentík
šaško Centáčik*

Do kráľovstva sa začali zbíhať umelci z celého sveta. Každý chcel byť víťaz, pretože vedeli, že kráľ Euromil I. Bohatý je naozaj bohatý a dúfali, že jeho odmena bude nevídaná.

Ale žiadny obraz kráľovskej rodiny sa kráľovi nepáčil. Dal si teda zavolať svojho radcu bankára Šetrného, aby mu poradil, keď už je teda jeho radca. Bankár Šetrný sa zamyslel a dostal skvelý nápad. „Pán kráľ, všetci veľmi dobre vieme, že najkrajšie kresliť vedia deti. Zadáme túto úlohu šikovným deťom. Určite to zvládnú! A medzi nami: Ešte aj ušetríme! Títo umelci, ktorých sme tu mali, pýtali za svoje „diela“ nehorázne peniaze.“

A tak sa aj stalo. Deti vytvorili také krásne obrazy kráľovskej rodiny, že kráľovná Euroka sa rozhodla vystaviť ich v kráľovskej galérii.

2. deň: Kráľovské remeslá

Jedného dňa sa kráľovná Euroka Márnivá spolu so svojimi deťmi rozhodla zistiť čo všetko jej poddaní a poddané v kráľovstve robia. Vybrala sa spolu so svojimi deťmi na prechádzku po kráľovstve. Našla tam ženu, ktorá šila šaty pre ľudí, jej povolanie bolo... (deti dopovedia - krajčírka), za každé šaty, ktoré ušila dostala... (deti dopovedia – peniaze, alebo sumu napr. 10.- eur), deti trojčatá a dvojčatá mali radi pána, ktorý vyrábala hračky z dreva volal sa... (deti dopovedia - stolár, výrobca hračiek), ten za každého dreveného koníka dostal... napríklad 5 eur, a stretli aj pána, čo vyrábala prasiatka z hliny, volal sa... (deti dopovedia - hrnčiar) ten dostal za každé hlinené prasiatko... (deti dopovedia sumu) napríklad 7 eur. Kráľovná sa spýtala svojich detí, čo by chceli robiť, keď vyrastú... Čo by ste povedali Vy? Kým sa chcete stať a prečo?

3. deň: Eurojedáci a Euronosiči

Ministerky euráckeho kráľovstva mali každý prvý deň v mesiaci poradu o stave peňazí v krajine. Raz, keď kontrolovali príjmy a výdavky kráľovskej rodiny u kráľovských detičiek zistili veľké problémy. Prasiatka - pokladničky najmladších trojčiat Jednocentíka, Dvojcentíka a Päťcentíka boli úplne prázdne. No a to bol veľký problém, pretože jeho veličenstvo kráľ Euromil I. Bohatý si veľmi potrpel na to, aby sa jeho deti naučili hospodáriť s peniazmi. A tak to vyzerá, že Centíkovia všetky svoje nasporené peniaze minuli. Ale načo míňali svoje peniaze malí Centíkovia? Po dlhých rozhovoroch, samozrejme tajných a ťažkých, aby kráľ na nič neprišiel, lebo princíkovia boli veľmi tvrdohlaví, sa ministerky dozvedeli aspoň niečo. Centíkovia tvrdili, že najprv k nim chodili euronosiči, ktorí im peniaze dávali do ich zlatých prasiatok, ale zrazu sa vraj premenili na eurojedákov a všetky nasporené peniaze im zjedli. Aj keď boli ministerky veľmi múdre, ani netušili kto, alebo čo sú to tí euronosiči a eurojedáci. Dlho, veľmi dlho rozmýšľali, skúmali a preverovali, ale na nič neprišli. A tak poprosili deti z ľudského sveta, aby im pomohli a zistili, čo sú tí dvaja zač. Začalo pátranie a zistilo sa toto:

Euronosiče – sú tí ľudia, ktorí nám darujú peniaze napríklad... (deti hovoria sami) dedko, babka, rodičia, narodeniny, veľkonočná oblievačka...

Eurojedáci – sú tie veci, na ktoré míňame peniaze napríklad... (deti hovoria sami) sladkosti, knihy, hračky...

4. deň: Záchrana kráľovstva

Sláva euráckeho kráľovstva stúpala. Každý chcel poznať tú zázračnú krajinu, kde na stromoch rástli namiesto listov bankovky a ovocie sa zbieralo rovno do peňaženiek a krásne cinkalo. Do krajiny sa začalo hrnúť nespočetné množstvo cudzincov. Všetci pri vstupe museli zaplatiť mýto a tak kráľovstvo stále bohatlo. Ale... niektorí návštevníci boli slušní, prezreli si krásy a bohatstvo kráľovstva a spokojní odišli. No bolo veľa takých, ktorí behali po celom kráľovstve sem a tam, brali všetko, čo okolo seba videli, ničili prírodu, hádzali odpadky do strieborných ligotavých riek a vytrhávali vzácnym vtákom zlaté pierka. Kráľ Euromil I. Bohatý nevedel, čo má robiť. Na jednej strane ho tešilo, že jeho krajina je stále bohatšia, ale keď videl ako krajina pustne a ničia ju turisti, vedel, že to takto ďalej nejde. Jedného rána pribehla k nemu jeho manželka Euroka Márnivá a s veľkým plačom mu oznámila, že jej niekto ukradol z kráľovského plášťa obidve nuly a že nemôže byť jeho manželkou, pretože už nie je dvesto-eurovka, ale len menej urodzená dvojka. No a v tej chvíli prešla kráľa trpezlivosť a vydal kráľovský rozkaz:

*Na známosť sa všetkým cudzincom dáva,
že ich správanie sa nám nepozdáva.
Preto skôr ako nám zlaté slnce zamáva,
nech už tu nie je po nich ani správa.*

Kráľovský rozkaz je kráľovský rozkaz a ten sa musí splniť.

A zrazu nastalo v kráľovstve ticho, ticho, ticho... To ticho trvalo tak dlho, že onedlho už nikto o euráckom kráľovstve nepočul a pomaly zapadalo do zabudnutia. A to kráľ predsa nechcel! Tak čo s tým? Kráľ zvolal kráľovskú radu a radil sa svojimi radcami dlhé hodiny, celé dni... no nevymysleli nič. Tak sa rozhodol požiadať o pomoc obyvateľov kráľovstva. Vyzval ich, aby mu pripravili zoznam rád alebo toho čo má urobiť, ako zachrániť slávu a bohatstvo kráľovstva. Myslíte si, že to bola ťažká úloha? Bola, ale radcovia kráľa Euromila boli múdri vzdelaní ľudia, ktorým záležalo na svojej krajine a vymysleli... Ale pssst, nič neprezradíme. Skúste hádať!

5. deň: „Dobří ľudia kráľovstva“

V kráľovstve už vedeli všetci kráľovskí obyvatelia ako si šetriť peniaze. Pretože už mali plné prasiatka našetrených peňazí a bankár Šetrný to schválil, rozhodli sa pomôcť ľuďom z ľudského sveta, takým ktorí to potrebovali. Zvolali kráľovskú radu a radili sa, komu by mali pomôcť. Najskôr rozmýšľali, komu je potrebné pomáhať a prečo? Viete im deti poradiť?

Niektorí ľudia z ľudského sveta však povedali, že nepotrebujú peniaze, oni by radšej potrebovali niečo iné... Obyvatelia Euráckeho kráľovstva ostali prekvapení, oni nechcú peniaze? A prečo? Čo by teda potrebovali? Ako sa dá pomáhať bez peňazí? Poradte prosím deti...

Pretože deti vymysleli toľko dobrých nápadov ako pomáhať, aj ľudský svet sa zmenil k lepšiemu. A tak sa stalo, že Eurácke kráľovstvo pomohlo aj ľudskému. Na konci rozprávky zacinkalo vrecko mincí a týždeň s Euráckym kráľovstvom sa skončil.

5. Odporúčania pre prax

Organizácia

Pri organizovaní tematického týždňa odporúčame, aby si učiteľ/ka plánovala a zabezpečila si pomoc pri organizačne náročnejších činnostiach. Nám sa javili ako organizačne náročnejšie činnosti: maľovanie prasiatok, pozorovanie mincí a bankoviek, príprava peňaženiek.

Flexibilita

Keďže deti cítili zmysluplný obsah, niektoré činnosti a aktivity ich vtiahli tak, že sme mali problém s časovým dodržiavaním všetkých plánovaných činností. Preto sme niektoré činnosti ako napríklad pohybové a relaxačné cvičenia presunuli a spojili s činnosťami na pobyte vonku.

Predstavivosť a fantázia

Prekvapilo nás, že aj táto téma u detí podporovala rozvoj predstavivosti a fantázie. Napríklad pri výrobe vlastných mincí z modelovacej hliny, deti navrhovali jedinečné mince budúcnosti, ktoré pomenovávali veľmi zaujímavým spôsobom. V hre "na povolania" deti prinášali názvy nových povolání, ktoré by chceli v budúcnosti vykonávať. Veľmi dôležité sa nám javí, aby sme ako dospelí nemali tendenciu deti usmerňovať

len ku klasickým, súčasným povolaniam. Veď my ani vlastne nevieme, aké povolania budú existovať, keď tieto deti budú dospelé.

Zmysluplné prepojenie so životom

Počas pobytu vonku sme sa snažili veľmi zmysluplne prepájať "vedomosti", s ktorými sme pracovali. Deti sme zapájali do rozhovorov s dospelými, ktorí na naše potešenie reagovali veľmi ústretovo. Fotografovanie budov, kde sa nachádzajú peniaze prinášalo deťom veľkú radosť, po návrate sa v poobedňajších činnostiach venovali prezeraniu "svojich" fotografií a dávaniu spätnej väzby, čo sa im páčilo na pobyte vonku a čo sa naučili.

Citlivosť

Peniaze sa v našej spoločnosti veľmi nespájajú s hodnotami. Naším cieľom je citlivo pristupovať k tejto téme tak, aby deti a ich rodičia vnímali, že peniaze sú prostriedkom na dosahovanie cieľov a zároveň možným prostriedkom pomoci iným ľuďom.

Radosť

Netušili sme, koľko radosti a zábavy môže priniesť táto téma deťom. Bolo jej veľa. Každé dieťa si vybralo svoju oblasť, ktorá ho zaujala a prinášali ju spontánne do ranných hier, venovali sa činnostiach, ktoré ich zaujali z predchádzajúcich dní. Ranné hry sa nemuseli tento týždeň plánovať, deti sa hrali s radosťou.

"Prekvapilo nás, že aj táto téma u detí podporovala rozvoj predstavivosti a fantázie."

Záver

Na záver s Vami zdieľame spätnú väzbu od rodičov niektorých detí, ktoré navštevujú materskú školu, kde sme edukačný projekt overovali:

„Emmka tento týždeň do škôlky chodila bez plaču.“

„Sebastiána to bavilo tak, že aj doma s ockom vyrábali bankomat.“

„Uvidíme, ako budú pracovať s peniazmi, ktoré si našetria – už sa tešíme!“

A tiež s vami zdieľame spätnú väzbu od pani učiteľky Mgr. Zuzany Repkovej z materskej školy Imatra vo Zvolene:

„Projekt Eurácke kráľovstvo z pohľadu učiteľky, pôsojacej v materskej škole hodnotím, ako veľmi pozitívne zážitkové učenie. Milo nás prekvapilo, že jednotlivé súčasti tohto edukačného projektu boli vytvorené takým spôsobom, že hrovou formou aktivizovali skupinu 5 až 6 ročných detí a efektívnym spôsobom im tak dopomohli pochopiť podstatný význam peňazí a ich uplatnenie v bežnom živote. Vzdelávacie aktivity boli rozpracované do piatich dní. Vďaka tomuto projektu si predškoláci mohli vyskúšať ako funguje tok peňazí v spoločnosti, ako je: práca s eurami, na čo slúžia, ako sa s nimi narába, ako si ich vážiť, ako môžu pomôcť a ako si ich môžu nasporiť. Deti mali z projektu veľa pozitívnych zážitkov a nielen deti, ale aj rodičia boli z výnimočného týždňa nadšení. Veľké ďakujem za spoluprácu patrí Mgr. Anete Chlebničanovej z Nadácie pre deti Slovenska a PaedDr. Anete Jarešovej, PhD. z PF UMB v Banskej Bystrici.“

Ravná hra s bankomatom vzdelávala, aj pobavila.

Literatúra

JAREŠOVÁ, A. 2011. Rozvíjanie finančnej gramotnosti u detí predškolského veku. In Pedagogická diagnostika v praxi materskej školy: pomocník pri odhaľovaní osobnostných individualít dieťaťa predškolského veku. 1. vyd. Bratislava : Dr. Josef Raabe Slovensko, 2011, s. 1 – 11. ISBN 978-80-89182-63-3

KOSOVÁ, B. - KASÁČOVÁ, B. 2007. Základné pojmy a vzťahy v edukácii. Banská Bystrica: PF UMB, 2007. ISBN 978-808083-525-5

OPRAVILOVÁ, E. 2001. Pojetí, smysl a základní orientace předškolní výchovy. In Kolářiková, Z. – Pupala, B. (eds.) Předškolná a elementárna pedagogika. Praha : Portál, 2001. ISBN 80-7178-585

OPRAVILOVÁ, E. 2016. Předškolní pedagogika. Praha : Grada, 2016. ISBN 978-80-247-5107-8

ŠTÁTNY VZDELÁVACÍ PROGRAM PRE PREDPRIMÁRNE VZDELÁVANIE V MATERSKÝCH ŠKOLÁCH. 2016. Dostupné na: http://www.minedu.sk/data/files/6317_svp_materske_skoly_2016-17780_27322_1-10a0_6jul2016.pdf

Metodické materiály projektu Poznaj svoje peniaze, www.poznaj.sk